

Sygn. akt I ACa 705/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 sierpnia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Małgorzata Dzieciołowska (spr)

Sędziowie: SA Alicja Myszkowska

SA Joanna Walentkiewicz – Witkowska

Protokolant: sekr. sąd. Anna Krzesłowska

po rozpoznaniu w dniu 22 sierpnia 2018 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa S. K.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł.

o uchylenie uchwały

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 19 marca 2018 r. sygn. akt I C 1638/17

- 1. oddala apelację;**
- 2. zasądza od S. K. na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym;**
- 3. nakazuje wypłacić z sum Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi na rzecz adwokat K. M. kwotę 221,40 (dwieście dwadzieścia jeden 40/100) złotych brutto tytułem pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 marca 2018 roku Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił powództwo o uchylenie uchwały rady nadzorczej (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. z dnia 27 listopada 2014 r. o numerze 1/11/2014 dotyczącej wykreślenia powódki z grona jej członków, zasądził od powódki na rzecz pozwanej Spółdzielni kwotę 377 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu i nakazał wypłacić od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi na rzecz adwokat K. M. kwotę 221,40 złotych tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu powódce (k 85).

W ogłoszonym do wyroku przez sąd pierwszej instancji uzasadnieniu wskazano na art. 24 Prawa spółdzielczego. Zgodnie z § 6 tego przepisu członek powinien w terminie 6 tygodni od dnia doręczenia członkowi uchwały z uzasadnieniem zaskarżyć uchwałę. Powództwo zostało złożone prawie 4 lata po terminie. Powódka nie wykazała przy tym, że przed uprawomocnieniem się uchwały, czyli przed 29 stycznia 2015 r. podała spółdzielni inny adres do doręczeń, niż (...) 62/8. Art. 24 § 5 zdanie ostatnie Prawa spółdzielczego wskazuje, że doręczenie jest skuteczne pod

wskazany w spółdzielni adresem nawet, jeżeli nie została przesyłka fizycznie podjęta przez adresata, co oznacza wprost skuteczność doręczenia na dotychczasowy adres.

Wobec uprawomocnienia się uchwały o wykreśleniu z grona członków pozwanej Spółdzielni powódka zamieszkiwała nadal w lokalu bez tytułu prawnego. W sprawie I C 580/15 Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Ł. o eksmisję ani powódka, ani drugi pozwany syn powódki nie odebrali odpisów pozwu. Koperty z tymi przesyłkami znajdują się w tych załączonych aktach I C 580/15 na kartach 51 i 52, które były awizowane w dniu 13 października 2015 r. i 21 października 2015 r. i zwrócone do Sądu, jako niepodjęte w terminie 29 października 2015 r. Pismem datowanym 19 listopada 2000 dnia, które wpłynęło do Spółdzielni w dniu 20 listopada 2015 powódka zwróciła się o wstrzymanie działań eksmisyjnych i zawieszenie postępowania sądowego w sprawie eksmisji (w sprawie był już wyznaczony na 24 listopada 2015 r. termin rozprawy). W piśmie tym wskazała, że już wpłaciła 30.000 złotych z tytułu zadłużenia i zobowiązuje się wpłacić kolejne dwadzieścia tysięcy w grudniu 2015 roku, pozostałą zaś część zadłużenia w trzech ratach do końca marca 2016 roku. Powódka podniosła, że zaległości powstały z powodów rodzinnych i zdrowotnych, oraz że nie odbierała korespondencji z powodu wyjazdów zagranicznych i z tego tytułu nie wiedziała o postępowaniu, ale obecnie jej sytuacja zmieniła się i zaległości zostaną uregulowane do marca 2016 r. (pismo powódki na karcie 32 akt). W dniu 11 grudnia 2015 roku strony zawarły porozumienie, co do spłaty zadłużenia, które już wówczas pozostało jedynie w kwocie 10.518,30 złotych. Powódka zobowiązała się do spłaty zadłużenia w czterech miesięcznych ratach do końca marca 2016 r. (karta 33 akt). W tym samym dniu, kiedy było zawarte porozumienie, czyli w dniu 11 grudnia 2015 r. powódka podała swój adres korespondencyjny Ł., ulica (...). W sprawie I C 580/15 pozwana Spółdzielnia cofnęła powództwo, na co pozwani wyrazili zgodę. Doszło do umorzenia postępowania.

W dniu 20 lipca 2017 Spółdzielnia wystąpiła z ponownym pozwem o opróżnienie lokalu wskazując, że ostatecznie całość zadłużenia nie została spłacona, czego konsekwencją było nieprzywrócenie powódce tytułu prawnego do lokalu. Druga sprawa o eksmisję została zarejestrowana również przed Sądem dla Łodzi - Widzewa pod sygnaturą I C 482/17. W sprawie I C 482/17 powódka nie odebrała odpisu pozwu, ale odpis pozwu odebrał w dniu 13 listopada 2017 drugi pozwany - syn powódki i oboje pozwani złożyli odpowiedź na pozew, w której to odpowiedzi na pozew wskazali na rażące naruszenie prawa przy podjęciu uchwały o wykreśleniu pozwanej z członkostwa w Spółdzielni oraz powołali się na złożenie pozwu o uchylenie uchwały. W dniu 4 grudnia 2017 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi zawiesił postępowanie na podstawie artykułu 177 § 1 punkt 1 kpc do czasu prawomocnego zakończenia niniejszej sprawy.

Sąd okręgowy podkreślił, że powódka nie wykazała również, że na dzień podjęcia uchwały o wykluczeniu nie istniały zaległości i w związku z tym nie było przesłanek do jej wykreślenia z członkostwa w spółdzielni. To, że zaległości były zostało ponadto potwierdzone prawomocnym wyrokiem z dnia 27 sierpnia 2014 roku, który obejmuje inną kwotę niż ta, która była wskazana w uchwale, ale wynika to z faktu wcześniejszego wydania wyroku od uchwały o wykreśleniu (o parę miesięcy). Wyroku stwierdzającego zaległości powódka nie zaskarżyła. W trakcie pierwszej sprawy o eksmisję, która toczyła się w 2015 roku powódka nie kwestionowała ani zaległości, ani braku tytułu prawnego do lokalu i zawarła porozumienie, co do spłaty ratalnej. W pierwszej sprawie o eksmisję w aktach jest w kopercie nieodebrany pozew, ale zawarcie porozumienia wskazuje, że powódka wiedziała o wyznaczonym terminie rozprawy. Miała przy tym możliwość zapoznać się z aktami sprawy i dowiedzenia się, dlaczego Spółdzielnia występuje przeciwko niej ze sprawą o eksmisję. Powódka nie wykazała w postępowaniu, że dzisiaj tych zaległości już nie ma. Pozwana przedstawiła natomiast na ostatniej rozprawie rozliczenie wpłat z tytułu opłat lokalu, z którego wynika, że nadal istnieje ponad 9.000 złotych zaległości.

W ocenie sądu pierwszej instancji wszystkie omówione okoliczności wynikające z dokumentów złożonych w sprawie i dokumentów znajdujących się w załączonych do niej aktach spraw: VIII C 4477/13, I C 580/15 i I C 482/17 Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi wskazują na oczywistą bezzasadność powództwa, którego jedynym celem jest uniemożliwienie zakończenia postępowania sprawy o eksmisję, a taka postawa nie zasługuje na ochronę, co skutkowało oddaleniem powództwa i na podstawie artykułu 98 § 1 do 3 kpc obciążeniem powódki kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej w wysokości 360 złotych, tj. wynagrodzenia pełnomocnika plus 17 złotych opłata

od pełnomocnictwa oraz przyznaniem z sum Skarbu Państwa na rzecz pełnomocnika z urzędu kosztów udzielonej pomocy.

W trakcie wygłaszania uzasadnienia zostało na salę doręczone zaświadczenie lekarskie powódki. W ocenie sądu okręgowego zostało złożone zbyt późno, ponieważ już po ogłoszeniu wyroku, a poza tym nieobecność powódki na rozprawie w dniu 12 marca 2018 r. nie stanowiła przeszkody do rozpoznania sprawy. Jej prawa do obrony, tj. obronienia stanowiska zajętego w pozwie nie zostały naruszone. Powódka miała pełnomocnika z urzędu, który był na rozprawie. Powódka była nieobecna na rozprawie. Na terminie 12 marca 2018 r. nie wpłynęło takie zaświadczenie od lekarza sądowego, usprawiedliwiającego nieobecność powódki. Dyspozycja zdrowotna powódki nie powstała nagle. Wyniki badania pochodzą z dnia 26 lutego 2018, czyli co najmniej na 2 tygodnie przed terminem rozprawy powódka wiedziała, że ciąża jest zagrożona i uniemożliwia jej stawiennictwo w sądzie. W związku z tym było dużo czasu, żeby uzyskać na termin rozprawy zaświadczenie od lekarza sądowego. Zgodnie z art. 214¹ kpc zaświadczenie od lekarza sądowego jest wyłącznym dokumentem, który usprawiedliwia nieobecność. Powódka została pouczone o tym obowiązku przy wezwaniu na rozprawę, poza tym miała wyznaczonego przez sąd pełnomocnika z urzędu, który również ją powinien o konieczności przedstawienia takiego zaświadczenia pouczyć. Wniosek o dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron został oddalony. Osobista obecność powódki na rozprawie w dniu 12 marca 2018 r., zdaniem sądu pierwszej instancji, była zbędna, ponieważ miała ona ustanowionego pełnomocnika z urzędu, a co więcej, ani w samym pozwie, ani w terminie zakreślonym na złożenie wniosków dowodowych nie zostały zgłoszone dowody, w tym nie został zgłoszony dowód z przesłuchania stron. Dowód z przesłuchania stron został złożony, ale dopiero na rozprawie w dniu 12 marca 2018 roku i był oczywiście spóźniony. Nie może stanowić usprawiedliwienia opóźnienia w złożeniu tego dowodu brak kontaktu z powódką, ponieważ nie wymagało zgłoszenie tego dowodu konsultacji z samą powódką. Zaświadczenie lekarskie, które już w trakcie wygłaszania uzasadnienia wyroku przez sąd pierwszej instancji, tj. zaświadczenie z datą 14 marca 2018 r. sytuacji procesowej zaistniałej w sprawie nie zmienia. Nie było powodu, aby przed ogłoszeniem wyroku, np. w dniu 15 albo 16 marca 2018 r. nie mogło być złożone do akt sprawy. Z treści tego zaświadczenia wynika, że niezdolność do stawiennictwa nie będzie aż do września tylko do 11 kwietnia 2018 r. a nie jak wskazywał pełnomocnik strony we wniosku o odroczenie przez okres kilku miesięcy, co nie zmienia to decyzji sądu pierwszej instancji o braku podstaw dla uznania zasadności złożonego wniosku i braku wykazania przyczyn nieobecności strony na rozprawie (k 90 do 94 transkrypcja wygłoszonego uzasadnienia).

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi złożyła powódka. Zaskarżyła go w całości, w oparciu o zarzut naruszenie przepisów postępowania w sposób mający wpływ na treść orzeczenia tj.:

a) art. 217 § 2 kpc poprzez oddalenie wniosku strony powodowej o przesłuchanie strony powodowej na okoliczności wskazane w pozwie, pomimo tego że strona powodowa uprawdopodobniła brak swojej winy w zgłoszeniu wcześniej wniosku,

b) art. 243 kpc poprzez pominięcie reguł dotyczących uprawdopodobnienia okoliczności mającej istotne znaczenie w sprawie, tj. uznanie, że okoliczność niemożności stawienia się na rozprawie, jak również fakt niemożności skontaktowania się z pełnomocnikiem powódki, winna zostać de facto udowodniona, podczas gdy przepisy procedury cywilnej przewidują konieczność uprawdopodobnienia niezgłoszenia wniosków dowodowych we właściwym czasie bez swojej winy,

c) art. 214 § 1 kpc w ten sposób, że sąd pomimo tego, że przeszkoda co do możliwości stawiennictwa na rozprawie w dniu 12 marca 2018 r. była sądowi znana i wystarczająco uprawdopodobniona, oddalił wniosek o odroczenie rozprawy w tym dniu, prowadził rozprawę pod nieobecność powódki, oddalił wniosek dowodowy o przesłuchanie strony i zamknął rozprawę, co doprowadziło do pozbawienia możliwości obrony jej praw, a tym samym zaistniała nieważność postępowania w art. 379 pkt. 5 kpc.

Skarżąca wniosła o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez sąd pierwszej instancji i zasądzenie kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych z uwagi na to, że nie zostały one poniesione ani w całości ani w części (k 99 do 107).

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych (k 112 do 115).

Sąd Apelacyjny w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Zaniechanie przez pełnomocnika ustanowionego dla strony dokonania określonych czynności nie może być utożsamione z naruszeniem przepisów prawa przez sąd a tylko takie naruszenie skutkować może potrzebą badania czy prawa strony zostały naruszone i naruszenie określonego przepisu prawa zrodzić mogło pozbawienie strony możliwości obrony jej praw.

Przewidziane w art. 379 pkt 5 kpc pozbawienie strony możliwości obrony jej praw polega na tym, że strona na skutek wadliwości procesowych sądu lub strony przeciwnej nie brała udziału w całym postępowaniu lub jego znacznej części, jeżeli skutki tych wadliwości nie mogły być usunięte na następnych rozprawach przed wydaniem wyroku w danej instancji. Ocena zaistnienia takiej sytuacji procesowej dokonywana być powinna w kontekście konkretnych okoliczności sprawy. Chodzi jednak tylko o wypadki rzeczywistego pozbawienia możliwości obrony, którego skutkiem było niedziałanie strony w postępowaniu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 590/17, LEX nr 2498003). Nieobecność strony na rozprawie z powodu choroby, potwierdzonej właściwym zaświadczeniem lekarskim i uniemożliwiającej stawienie się w sądzie, pociąga za sobą konieczność odroczenia rozprawy, zwłaszcza jeżeli strona nie jest reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, a rozprawa, w której nie może wziąć udziału, jest jedyną rozprawą w sprawie albo bezpośrednio poprzedzającą wydanie wyroku (tak m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 2012 r., I CSK 321/11, LEX nr 1168533, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2009 r., I CSK 377/08, LEX nr 515439).

Jeżeli sąd ma wątpliwości, czy rzeczywiście stan zdrowia jest dla strony przeszkodą stawienia się w sądzie, której nie można przezwyciężyć, może zażądać od strony przedłożenia szczegółowych danych o chorobie. Wprowadzenie art. 214¹ kpc nie zmieniło w tym zakresie uprawnień sądu (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 13 grudnia 2017 r., V ACa 52/17, LEX nr 2432015).

Jak już wskazano na wstępie rozważań wniosek strony o odroczenie rozprawy, uzasadniony jej chorobą może być uznany za uzasadniony jedynie wtedy, kiedy występuje ona w sprawie bez pełnomocnika, ewentualnie kiedy mają być podjęte czynności z jej udziałem a jednocześnie wykaże w sposób określony w art. 214¹ § 1 kpc, że stan zdrowia uniemożliwił jej stawiennictwo. Zaświadczenie lekarza sądowego (art. 214¹ § 1 kpc) stanowi dokument, który może być poddany ocenie po zamknięciu rozprawy (art. 224 § 2 kpc – zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2011 r., V CSK 302/10, LEX nr 786399, OSNC-ZD 2012/1/14). Stosowne zaświadczenie powinno być załączone do wniosku. Nie można jednak wykluczyć sytuacji, w których uzyskanie zaświadczenia z wyprzedzeniem nie będzie możliwe, lecz zostanie wystawione i przedłożone sądowi w terminie późniejszym. Powinno ono wskazywać na niemożność stawienia się strony w czasie, gdy miały być dokonane czynności.

Powódka była należycie reprezentowana na rozprawie przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego, stąd nie zachodziła przyczyna pozbawienia jej prawa do obrony. Sąd pierwszej instancji dysponował w sprawie szeregiem dokumentów złożonych w przedmiotowej sprawie, dowodami zgromadzonymi w sprawach uprzednio prowadzonych (I C 580/15, I C 482/17 i VIII C 4477/13 Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi). Kluczowe znaczenie miało przy tym porozumienie zawarte ze spółdzielnią w dniu 11 grudnia 2015 r. (k 33), podania powódki z dnia: 19 listopada 2015 r. (k 32) i 11 grudnia 2015 r. (k 34). Zestawienia dotyczące należnych i uiszczanych opłat (k 71 do 72, k 60 akt I C 580/15 i k 18 do 21, k 36 akt VIII C 4477/13) nie zostały przez powódkę zakwestionowane a twierdzenia pozwu o braku zadłużenia w czasie podejmowania uchwały wykazane, podobnie jak brak wiedzy o podjętej uchwale i przyczynach tego stanu. Wyrok Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi z dnia 27 sierpnia 2014 r. wydany w sprawie VIII

C 4477/13 stwierdzający zadłużenie powódki jest prawomocny od dnia 18 września 2014 r. (k 83 akt tej sprawy). Uchwała Rady Nadzorczej (...) została wydana 27 listopada 2017 r. (k 30 i k 29). Została wysłana na adres powódki i nieodebrana, pomimo właściwej awizacji przesyłki (k 31). Informację o kierowaniu korespondencji na inny adres powódka przesłała do pozwanej Spółdzielni dopiero w dniu 11 grudnia 2015 r. (k 34). Zawarte porozumienie wskazuje na wiedzę powódki o istnieniu zadłużenia a przebieg postępowania w sprawie I C 580/15 o opróżnienie lokalu o wiedzy S. K. o podjętej uchwale (k 23 do 26, k 53 – stawiennictwo S. K. na rozprawie w dniu 24 listopada 2015 r., k 59 podanie z dnia 19 listopada 2015 r.). Wniosek sądu okręgowego o spóźnionym pozwie o uchylenie uchwały został wywieziony również w oparciu o niekwestionowane oświadczenia powódki składane w spółdzielni i w toczących się uprzednio sprawach.

Dokumenty zgromadzone w sprawie i w aktach spraw dołączonych wraz ze stawiennictwem pełnomocnika strony na rozprawie i procesowym stanowiskiem w sprawie tej strony, brakiem wniosków dowodowych dla wykazania swoich twierdzeń stanowią, że w rozpoznawanej sprawie nie można przyjąć by doszło do pozbawienia prawa powódki do obrony.

Wniosek o przesłuchanie powódki nie został złożony terminowo. Stosownie do treści art. 207 § 3 i 6 kpc zarządzeniem z dnia 3 stycznia 2018 r. wezwano pełnomocnika powódki do złożenia wniosków dowodowych w terminie 14 dni, pod rygorem pominięcia ich jako spóźnionych w przypadku uchybienia terminowi (k 46 i k 57). Wnioski dowodowe nie zostały złożone, natomiast w dniu 12 marca 2018 r. złożony został wniosek o odroczenie rozprawy z uwagi na stwierdzoną u powódki 28 tygodniową ciążę - trudną, zagrożoną (k 59 do 69). Na rozprawie w dniu 12 marca 2018 r. po oddaleniu wniosku o odroczenie rozprawy pełnomocnik powódki złożył dopiero wniosek o dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron, ograniczonego do przesłuchania powódki na okoliczności wskazane w pozwie. Złożył również zastrzeżenia z art. 162 kpc: w związku z oddaleniem wniosku o odroczenie rozprawy, wskazując na naruszenie art. 214 kpc, natomiast po oddaleniu wniosku dowodowego z powołaniem się na naruszenie art. 217 i 227 kpc (k 73 odwr. i k 117 płyta z nagraniem przebiegu rozprawy).

Nieprzesłuchanie strony może stanowić naruszenie art. 299 kpc tylko wówczas, gdy mogło ono wpłynąć na wynik sprawy, rozumiany, jako wyjaśnienie wszystkich istotnych i spornych okoliczności dotyczących stosunków prawnych pomiędzy stronami sporu, ale gdy dowód z przesłuchania strony był jedynym dowodem, którym dysponowałby sąd (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 5 czerwca 2009 r., I PK 19/09, 5 lipca 2006 r., IV CSK 98/06, LEX nr 459229, 16 października 1972 r., I PR 57/72, LEX nr 4802, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 4 października 2017 r., I ACa 211/17, LEX nr 2387007).

Uiszczanie opłat na rzecz spółdzielni jest jednym z podstawowych obowiązków jej członków. Zaleganie członka spółdzielni z opłatami na rzecz spółdzielni może stanowić zatem o niewykonywaniu jego statutowych obowiązków i stać się podstawą wykluczenia czy wykreślenia go ze spółdzielni (...) art. 24 § 5 ustawy Prawo spółdzielcze (tekst jedn. z 2018 r., poz. 1285) wskazuje na konieczność przedstawienia w uzasadnieniu uchwały motywów, którymi kierował się organ spółdzielni uznając, że zachowanie członka wyczerpuje przesłanki wykluczenia określone w statucie spółdzielni, ale jednocześnie odnosi je właśnie do konkretnego zachowania członka spółdzielni, które powinno być w uzasadnieniu uchwały wskazane. Zawiadomienie zwrócone z powodu niezgłoszenia przez członka zmiany podanego przez niego adresu ma moc prawną doręczenia.

Podstawą żądania uchylenia uchwały walnego zgromadzenia (zebrania przedstawicieli) spółdzielni mogą być zarówno zarzuty merytoryczne, jak i formalne, te ostatnie jednak o tyle, o ile wadliwość miała lub mogła mieć wpływ na treść uchwały. Zakres kognicji sądu badającego powództwo o uchylenie uchwały w przedmiocie wykluczenia, czy wykreślenia członka ze spółdzielni jest ograniczony do tych tylko przyczyn, które wyraźnie zostały wymienione w treści uchwały (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2007 r., I CSK 335/06, LEX nr 507984).

Zgodnie z art. 24 § 6 prawa spółdzielczego, jeśli organem właściwym w sprawie wykluczenia albo wykreślenia członka ze spółdzielni jest, zgodnie z postanowieniami statutu, rada nadzorcza, członek spółdzielni ma prawo:

1) odwołać się od uchwały o wykluczeniu albo wykreśleniu do walnego zgromadzenia, w terminie określonym w statucie, albo

2) zaskarżyć uchwałę rady nadzorczej do sądu w terminie sześciu tygodni od dnia doręczenia członkowi uchwały z uzasadnieniem, przy czym przepisy art. 42 stosuje się odpowiednio. Jeżeli ustawa lub statut wymagają zawiadomienia członka o uchwale, termin sześciotygodniowy wskazany w § 6 art. 42 prawa spółdzielczego biegnie od dnia tego zawiadomienia dokonanego w sposób wskazany w statucie (§ 7 tego przepisu przy konieczności uwzględnienia wskazanego w art. 24 § 5 zd. 3 prawa spółdzielczego). Sześciotygodniowy termin do zaskarżenia do sądu uchwały rady nadzorczej, o którym mowa w art. 24 § 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 września 1982 roku Prawo spółdzielcze jest terminem ustawowym, a co za tym idzie - nie może zostać skrócony ani wydłużony na podstawie decyzji organu procesowego lub w drodze czynności strony. Na bieg powyższego terminu nie ma nawet wpływu wadliwe pouczenie przez radę nadzorczą o sposobie zaskarżenia uchwały (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 18 września 2014 r., I ACa 309/14, LEX nr 1526922).

Omówione dokumenty złożone w sprawie i w aktach spraw załączonych wskazują na podanie adresu dla korespondencji przez powódkę do spółdzielni w okresie dużo późniejszym niż data podjęcia uchwały. Awizowanie przesyłki na adres wskazany w aktach pozwanej Spółdzielni było więc skuteczne. Termin z art. 24 § 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 września 1982 roku Prawo spółdzielcze został zatem przy składaniu pozwu przekroczony znacznie. W tym stanie faktycznym oddalenie jedynego wniosku powódki o przesłuchanie jej w charakterze strony i to zgłoszonego po terminie zakreślonym pełnomocnikowi nie może być uznane za naruszenie prawa procesowego. Brak przesłuchania powódki skutkować zaś w stanie procesowym sprawy pozbawieniem jej prawa do obrony.

Mając powyższe okoliczności na względzie, na podstawie art. 385 kpc, Sąd Apelacyjny orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono z mocy art. 98 § 1 i 2 kpc w zw. art. 108 § 1 kpc i art. 391 § 1 kpc (pkt 2 sentencji) oraz w zakresie kosztów pełnomocnika z urzędu ustanowionego dla powódki (k 14 - pkt 3 sentencji) na podstawie § 4 w zw. z § 14 ust. 1 pkt 1 i § 16 ust. 1 pkt 2 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2015 r., poz. 1801 z późn. zm).